

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 39.

TIISTAINA, SYYSK. 26 P. TUES, SEPTEMBER 26

1916 — Kuudes vuosik.

Suomen työläisnaisten siveellinen voitto

Amerikan suomalaiset toveritaret! Te olette lähteneet Suomesta pakoon kovaa ja rajatonta työn raadantaa sekä työläisen kurjaa kohtaloa vanhuuden päivinä. Tiedätte, miten työläisluokalta miltei kokonaan puuttuu Suomessa erikoista lainsäädäntöä joka suojaisi työläisiä työnriistäjäin voitonahneutta vastaan. Tunnette myös, miten kirkollisella nukutuksella kauan on kansaa pidetty nöyränä ja järjestelmään alistuvana.

Vihdoinkin parina viime vuosikymmenenä maamme työväestö heräsi vuosisataisesta unestaan oikeuksiaan vaatimaan. Sosialidemokratian ajatussuunta kulkee pitkin maata voittoaskelin. Ja kumma kyllä: naisetkin, tuo vanhoillisuuteen taipuva aines, ovat herkkät sen vaikutuksille.

Sosialidemokratian voittokulun todisteena on viimeinen vaalivoittonne heinäkuun 1 p:n vaaleissa. Sen mukana kasvoi sos. dem. edustajain luku 103:ksi, joista 17 on naista. Yhteensä tuli naisia eduskuntaan valituksi 23; siis on porvarisnaisilla vain 6 sijaa ja sosialistinaisilla miltei kolme kertaa tuo luku. Tuo on loistava voitto pohjakerrosten naisten pyrkimyksille. Se osoittaa, että enemmistö kansastamme tunnustaa köyhälistön naisten vaatimukset näiden pyrkiessä rajoittamaan työpäivää 8-tuntiseksi, poistamaan yötyön, järjestämään sunnuntailevon j.n.e. sekä toiselta puolelta saaman aikaan tehoisan työväen vakuutuksen, johon liittyy varatonten äitien ja lasten turvaaminen. Niinikään on vaalien tuloksen mukaan noilla s.-d. yhteiskunnan uudistusvaatimuksilla kansan suurten joukkojen kannatus.

Suurena tekijänä vaalivoittonne oli torpparien vapautuskysymys. Porvarit nimittäin olivat tehneet yhteisen torppariluokalle perin turmiollisen vaaliohjelman. Se sai nyt vaaleissa tuomionsa.

Myös on koko porvarien poliitikka, he kun ovat asettuneet yksinomaan uudistuksia jarruttamaan, ollut syynä meidän puolueen yhä kasvavalle äänimäärälle. Porvarisnaisilta on niinikään puuttunut taitoa ja halua tyydyttää edes vähäisempiä toiveita olojen uudistajina. Siten on sosialidemokratia saanut paljon sellaisiakin äänestäjäaineen ääniä, joka ei ota muuten osaa luokka-

taisteluun ja joka ei liene selvillä sosialismin kauvas tähtäävämmistä päämääristä. Voi näin ollen sanoa, että suuri sosialidemokratian äänimäärän kasvu on seurauksena Suomen yhteiskunnallisesta käymistilasta. — Ja hetkellisesti kohosi vielä sosialidemokratian mielipide myös tuhottoman elintarpeitten kalliutumisen vaikutuksesta, joka kallistuminen taasen on suurelta osalta yksityisten keinottelijain rahanhimon aiheuttama.

Toverit! Saattakaa myös toistenkin kansallisuuksien sosialistijärjestöjen tietoon vaalivoittonne. Se on suurempi kuin sos. dem. puolueen ja työläisnaisten voitto koskaan ennen, sillä nyt me olemme valtiopäivien **enemmistöä**.

Kuitenkaan ei tämä voittomme merkitse Suomen oloissa työväen taloudellista vapautusta ja vaaliohjelmamme läpäisyä, sillä nykytilanne ja eduskunnan perin rajotettu valta tekevät rahavallan vastustuksen vielä kovin lu-jaksi. Mutta voittomme on suuri jo siveellisen merkityksensä vuoksi ja on se kaikessa tapauksessa jälleen yksi isku niitten kahleitten katomiseksi, jotka maamme työn raattajia ja raattajattaria painavat.

Toveritervehdyksin

HILJA PÄRSSINEN.

Toveritar H. Pärssinen (Hilja Liinamaa) on ollut kaikilla yksikamarin istuntokausilla työväen edustajana sekä tuli jälleen valituksi Viipurin l. läntisestä vaalipiiristä.

Miten Alitalon Antista tuli sosialisti

Kir. MIILIA

JOHDANTO: Antti Antinpolka myydään huutolaisena, kun hän on kuuden vuoden vanha, kahden hänestä vanhemman sisarensa kera. He ovat orpolapsia. Antti joutuu taloon, joka tunnetaan sekä huutolaisten että palvelijain kidutuspaikaksi. Kovaa saa Antti siellä kokea ja olisi kai kuollut sen kovan kohtalon seurauksista, jos ei isäntärenki Matti olisi ruvennut häntä hoitamaan ja suojelemaan. Kului vuosia, palvelijat vaihtuivat joka vuosi, mutta Matti pysyi talossa Antin tähden. Kerran isännän ja Mattin välillä tuli niin kova riita, että Matti uhkasi tehdä paljastuksia talon sisäisistä asioista. Silloin isäntä teki sovintoa ja sovintoryypyn sekaan pani myrkyä ja Matti oli poissa. Kului taas vuosia. Paljon ankaraa kohtelua sai Antti kokea, mutta Alitalon isännän hyvä ystävä, pitäjän rovasti, parhaan kykynsä mukaan kylvi nöyryyden ja alistuvaisuuden henkeä Antin sydämeen Rippikoulun käytyä pääsi Antti palkkarengiksi. Kului taas vuosia, taloon tuli pikaisi eräs Miina-niminen nuori nainen, joka rakastui Anttiin ja siksi jäi taloon vielä toiseksi vuotta. Alitalon isäntä pelkäsi, että Anttikin voisi joskus suuttua ja lähteä talosta. Siksi hän keksi keinon nalittaa Antti ja Miina sekä "ylentää" Antin muonameheksi.

Ja niin isäntä laittaa Antin ja Miinan kuulutuksiin ja määrääjän kulluttua hankki rovastin taloonsa viikimään Antin ja Miinan. Talon isäntärenki Jaska pitää hommia silmällä ja koettaa avata nuoren parin silmiä näkemään mihin orjuuteen rikas isäntä heittä koettaa kytkeä.

asunnoksi ja kokonaan riittämättömän ruokavaraston vuoden palkaksi. Isäntä on muonarengilleen antanut vanhan ränsistyneen ja labon tuvan

asunnoksi ja kokonaan riittämättömän ruokavaraston vuoden palkaksi. Tuli syksy ja kaikki palvelijat jättivät Alitalon, lukuunottamatta Anttia ja Miinaa, jotka jäivät taloon muonapalkalla. Uusia palvelijoita ei tullut tilalle, joten isäntä onnistui palkkaamaan päiväläisiä. Lähes kaikki talon työt lankeasivat nyt Antin ja Miinan tehtäviksi.

(Jatk.)

Vuosi oli vierähtänyt Antin ja Miinan hääpäivästä. Jumala oli ollut anteliaalla tuulella, koska lahjotti Antille ja Miinalle tytön ja pojan yht'aikaa. Rovastin sanoja käyttäen: jumala siunaa uskollisia palvelijoitaan.

— Lapset ovat jumalan lahjoja tuumivat Antti ja Miina, mutta olisi se yksikin piisannut.

— Millä ihmeellä minä ne saan hoidetuksi, kun tuskin sain olla tuvassa niin kauan, että synnytin, emäntä ehti jo sillä välin kolmasti kysyä, että mitä sinulla on tuvassa tekemistä, navetta on sinun paikkasi. Kun selitin, että aikani oli tullut synnyttää ihmistäimi lisää tähän kärsimysten maailmaan, niin emäntä suuttui ja huusi: "talon lehmät on hoidettava. Kakaroita on köyhällä liikaakin. Te laiskat ansit, ette tee muuta kuin elätte himojenne keskellä ja palkkaa pitäisi vain maksaa, vaikka maataan ja laiskotellaan, pauhasi emäntä niin että vanha tupa rämsi.

Miina kärsi synnytystuskat ilman auttajaa ja vielä sai kuulla

raakoja sanoja ja syytöksiä. Mutta Miinalle oli luonto varustanut erityisen luonteenlaadun ja lujouden sekä mielenmaltin ja siksi onnistui synnytys onnellisesti. Itse hän hoiti itsensä ja lapsensa. Antti oli ihmeissään kun tuli tupaan. Miina naurahti tulijan hämmästykselle ja sanoi:

— Nyt meitä on neljä. Olen onnellinen, että olen täysin terve, vaikka emäntä ajattelemattomuudessaan kävi haukkumassa samalla hetkellä kun nuo viattomat näkivät päivänvalon. Voi Antti rakas, onko Jumalan viha tullut kaikki meidän päällemme? Olemmehan me tehneet uskollisesti työtä yöstä ja päivästä. Ei ole ollut senvertaa omaa aikaa, että perunat keittäisi ja leipoisi. Kaikki olen tehnyt aamuyöstä. Ilta-yö on kuulunut talon töille. Jos olisi mitä keittäisi ja söisi, niin siihen ei ole aikaa. On kai paras pureskella perunat ja jyvät raakana ja imeä suolan palaa silloin kun hiukasee. Vettä saa samalla kun lehmää juottaa. Sellaista se on ollut ensimmäinen vuosi. Ovat he muistaneet sen lupauksensa, jonka antoivat häälahjaksi. Olemme sen häyön kalliisti maksaneet. Mutta rakkaus voittaa kaikki. Minä rakastan sinua ja noita pieniä raukkoja. Tahdon elää teidän tähtenne. Mutta rakkaani, miten voin jättää lapset yksin. Ne itkevät itsensä kuoliaaksi enkä uskalla käydä edes katsomassa.

Antti mietti hetken.

— Mäki Erkillä on seitsemän vuoden vanha tyttö. Jos saataisi se hoitamaan.

Antti meni kysymään ja sai myöntävän vastauksen. Pikku-Leena tuli hoitamaan vuorokauden vanhoja lapsia ja onnistuikin siinä mainiosti. Keitti vielä perunatkin. Tämä oli Miinalle hyvä apu. Lapset olivat ihmeellisen rauhallisia. Pärekopassa ne nukuivat ja kun alkoivat itkeä, niin Leena pureksi leipää, laitto sen resuun ja antoi lasten imettäväksi, ja tyytyväisenä ne imivät kunnes taas nukuivat. Aina väliin Miina juoksi salaa katsomaan sykkivän sydämin. Joskus hän onnistui välttämään emännän vaanivan silmän, mutta useammin sai kuulla sopimattomia sanoja, jotka murtivat äidin sydäntä.

— Nyt on taas pyhäinmiesten päivä lähellä, sanoi Antti. Mitä sanot, jos jätettäisiin tämä kidutusluola. Ei tässä näy mikään piisaavan. Isäntä on aina tyytymätön, samoin emäntä tyytymätön sinulle. Miina kulta, me emme voi kestää tätä pitemmälle.